

Dosarul nr.2r-746/19
2r-13/20

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.V. Buhnaci, O. Cojocaru. L. Pruteanu)

DECIZIE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Adnad-Tur” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Igor Murzac cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 15 iunie 2015, Societatea Comercială „Adnad-Tur” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Adnad-Tur” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Murzac solicitând încasarea sumei de 66925, 61 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SC „Adnad-Tur” SRL și s-a încasat de la Igor Murzac în beneficiul SC „Adnad-Tur” SRL suma de 66925, 61 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 2007,76 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, precum și suma de 1500 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică; în rest a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SC „Adnad-Tur” SRL împotriva lui Igor Murzac cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 11 iunie 2019, Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică, a înregistrat apel nemotivat împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, solicitând emiterea unei încheieri prin care să fie repus în termenul de depunere a cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SC „Adnad-Tur” SRL.

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică și s-a restituit apelul declarat de Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică, împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoria Centru, mun. Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Adnad-Tur” SRL împotriva lui Igor Murzac cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 24 octombrie 2019, Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică, a declarat recurs împotriva încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului, cu transmiterea cauzei instanței de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că la data de 06 iunie 2019, prin intermediul executorului judecătoresc Iacob Miron a recepționat încheierea nr. 010-1820/17 din 28 februarie 2017 prin care a fost intentată procedura de executare în temeiul documentului executoriu nr. 2-1556/15 din 02 noiembrie 2016 și nemijlocit titlul executoriu nr. 2-1556/15 eliberat de Judecătoria Centru, mun. Chișinău. Astfel, aflând despre existența inclusiv a hotărârii judecătorești, a contestat-o cu apel, solicitând *inter alia* repunerea în termenul de declarare a apelului, însă prin încheierea recurată s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat și restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Totodată, a indicat că pentru a respinge cererea de repunere în termen pentru exercitarea căii de atac, instanța de apel a reținut că a fost citat în instanța de fond prin anunț publicitar și în conformitate cu art. 108 alin.(1) Cod de procedură civilă se consideră citare legală. În acest context, a opinat că soluția instanței de apel nu se pretează pe actele anexate la dosar.

Recurentul cu referire la prevederile art.100 alin.(1), art.105 alin.(5),(6), art. 108 alin.(1),(2) Cod de procedură civilă și lucrările dosarului, a dedus că citația expedită pentru ședința din 02 noiembrie 2015 ora 09:00 a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat”. La ședința din 02 noiembrie 2015 ora 09:00 s-a dispus amânarea ședinței de pregătire pentru 15 decembrie 2015 ora 11:30, iar la ședința din 15 decembrie 2015 a fost anexat doar răspunsul ÎS „CRIS „Registru” prin care se confirmă adresa pârâtului și s-a dispus înștiințarea acestuia prin telegramă. Prin telegrama eliberată pentru ședința din 23 februarie 2016 ora 11:00 a fost citat pe str.Bulgară, 43,bir.221, mun.Chișinău, deși, sediul instanței se afla pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, iar avizul la telegramă a fost restituit instanței ca neînținută destinatarului cu mențiunea „plecat peste hotare”. La fel, a specificat că, deși, a fost citat pentru data de 23 februarie 2016 ora 11:00 pe str.Bulgară,43, bir.221, mun.Chișinău, ședința de judecată s-a desfășurat la 23 februarie 2016 ora 14:00 pe adresa: bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73, bir.221, mun.Chișinău. Respectiv, s-a dispus citarea publică pentru data de 28 martie 2016 ora 08:30, fără a stabili dacă s-a făcut tot posibilul să se afle domiciliul pârâtului, deși, până la acea dată s-a realizat citarea defectuos. Totodată, a precizat că ședința de judecată a fost amânată pentru data de 01 iunie 2016 ora 09:30, dar la materialele cauzei nu există procesul-verbal al ședinței de judecată. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 25

iunie 2016 ora 09:30, nefiind clar cum a fost stabilit acest termen de judecată, s-a amânat ședința de judecată pentru data de 17 octombrie 2016 ora 09:15 și la ședința dată s-a dispus anexarea extrasului din ziar privind citarea publică pentru data de 28 martie 2016 ora 08:30, însă la materialele cauzei nu se regăsesc citațiile pentru ședințele de judecată din 01 iunie 2016 ora 09:30 și 25 iunie 2016 ora 09:30. Astfel, s-a dispus examinarea cauzei în lipsa sa, din motiv că a fost citat prin publicitate și după examinarea înscrisurilor s-a întrerupt ședința de judecată pentru data de 02 noiembrie 2016 ora 16:20, când a fost și pronunțat dispozitivul hotărârii. În final, recurentul a relevat că din analiza efectuată se poate constata cu certitudine că nu a fost citat în modul corespunzător și nu putea să cunoască despre proces. La fel, la materialele cauzei lipsește un înscris care să confirme în conformitate cu art. 236 alin.(4) Cod de procedură civilă expedierea hotărârii judecătorești, fără a pune în discuție recepționarea acesteia. Respectiv citarea s-a realizat contrar normelor imperative procesuale, nu a fost citat în mod legal, nu a cunoscut și nici nu a avut posibilitate să cunoască despre proces și nici hotărârea judecătorească nu i-a fost comunicată pentru a exercita calea de atac în termenul legal.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 17 septembrie 2019, iar Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică, a declarat recurs la 24 octombrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii participanților la proces prin scrisoarea de însoțire datată cu 16 octombrie 2019 (f.d.89), inclusiv prin intermediul poștei electronice avocatului recurentului, Victor Furnică, la 17 octombrie 2019 (f.d.90). Astfel, recursul declarat la 24 octombrie 2019 este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului declarat împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, de către Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Adnad-Tur” SRL împotriva lui Igor Murzac cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 02 noiembrie 2016 (f.d.63).

Apelul nemotivat împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost înregistrată de către Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică, la 11 iunie 2019 (f.d.69).

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică și s-a restituit apelul declarat de Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică, împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d.86-88).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul precizează că în justificarea cererii de repunere în termen pentru declararea apelului împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, apelantul/recurent Igor Murzac a invocat că a aflat despre existența procedurilor judecătorești, inclusiv despre hotărârea judecătorească la 06 iunie 2019, alegație redată și în recursul declarat.

La acest capitol, Colegiul reține constatarea instanței de apel precum că de către instanța de judecată au fost întreprinse măsurile necesare și prevăzute de lege pentru citarea pârâtului, iar nerecepționarea citațiilor nu poate fi imputată instanței, în condițiile în care acestea au fost expediate la locul de trai a pârâtului.

Cu referire la afirmațiile recurentului referitor la înștiințarea sa despre data, ora și locul examinării litigiului de către prima instanță cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul evidențiază că instanța de judecată s-a conformat prevederilor legale la realizarea acestor proceduri.

În acest sens, Colegiul reiterează că cererea de chemare în judecată cu anexele, inclusiv înștiințările despre data și ora ședințelor de judecată din 24 iulie 2015 ora 09:00, 02 noiembrie 2015 ora 09:00, expediate cu scrisoare recomandată pârâtului Igor Murzac pe adresa din mun.Chișinău, or. Codru, str. Schinoasa Vale, nr. 47, s-au restituit în adresa instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat” (f.d.36,37, 38,39).

Totodată, este de remarcat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale definește trimitere nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Astfel, nereclamarea corespondenței de către destinatar, nu poate fi imputată instanței de judecată ca necomunicarea pârâtului a citațiilor/actelor de procedură.

Răspunsul ÎS „CRIS „Registru” nr. 34482 din 10 decembrie 2015 atestă că Igor Murzac este înregistrat cu domiciliul în Republica Moldova pe adresa din mun.Chișinău, or. Codru, str. Schinoasa Vale, nr. 47 (f.d.13), aceasta fiind și adresa unde se expediau înștiințările pârâtului.

În ceea ce vizează că afirmația recurentului referitor la citarea sa pentru data de 23 februarie 2016 ora 11:00 la un alt sediu al instanței prin telegrama expediată, iar ședința de judecată s-ar fi desfășurat la alt sediu, Colegiul notează că acest argument este irelevant, în condițiile în care telegrama reflecta numele judecătorului în procedura căruia se afla litigiul.

Aici Colegiul accentuează că ședința de judecată din 23 februarie 2016 ora 11:00 a fost amânată pentru data de 25 februarie 2016 ora 14:00 din motiv că judecătorul a fost delegat pentru participarea la o conferință (f.d.48). Respectiv decede argumentul recurentului precum că ședința de judecată s-a desfășurat, de fapt, la data de 23 februarie 2016 ora 14:00 pe adresa bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73, bir.221, mun.Chișinău, adică la o altă oră și alt loc decât cele indicate. Or, procesul-verbal al ședinței de judecată la care face referire recurentul atestă desfășurarea ședinței de judecată numită pentru data de 25 februarie 2016 ora 14:00 (f.d.51) și nicidecum ședința de judecată din 23 februarie 2016.

De altfel, în recursul declarat, recurentul admite contradicții (f.d.94), în situația în care cu referire la acelaș proces-verbal (f.d.51) menționează despre realizarea ședinței de judecată atât la 23 februarie 2016 ora 14:00, cât și la 25 februarie 2016 ora 14:00, când s-a dispus citarea publică a pârâtului Igor Murzac, fiind stabilită următoarea ședință de judecată pentru data de 28 martie 2016 ora 08:30.

În atare circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind irelevante alegațiile recurentului precum că citarea sa s-ar fi efectuat defectuos, or, instanța de apel a punctat că instanța a întreprins toate măsurile legale privind citarea legală a pârâtului Igor Murzac. Or, împrejurările speței denotă că s-au efectuat acțiunile necesare pentru citarea pârâtului, inclusiv de către reprezentantul reclamantului s-a interpellat instituția de resort privind datele lui Igor Murzac conform registrului de stat al

populației, referitor la domiciliul pârâtului, care s-a confirmat a fi același, unde și se trimiteau înștiințările de către instanța de judecată.

Colegiul precizează că și în recursul declarat, la fel, adresa recurentului este indicată a fi: mun.Chișinău, or. Codru, str. Schinoasa Vale, nr. 47, însă recurentul nicidecum nu a adus anumite argumente pentru a justifica nereclamarea citațiilor expediate de către prima instanța, care ar putea fi analizate prin prisma temeiniciei întru justificarea repunerii în termen pentru declararea apelului în sensul pretins.

De altfel, alegațiile redată în recursul declarat nicidecum nu justifică temeinicia cererii de repunere în termen pentru declararea apelului împotriva hotărârii primei instanței, în condițiile în care recurentul nu face decât o analiză a înștiințărilor expediate, considerându-le a fi efectuate defectuos.

De asemenea, recurentul se referă la lipsa altor înștiințări până la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, fiind realizată anterior și citarea publică acestuia, dar nicidecum nu motivează nerecepționarea citațiilor expediate la adresa de domiciliu.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind justă concluzia instanței de apel precum că nerecepționarea citațiilor de către pârât nu poate constitui temei de admitere a unei cereri tardive, în situația în care din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii au trecut mai mult de doi ani.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, a fost expedit în adresa pârâtului Igor Murzac, în conformitate cu art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, conform scrisorii de însoțire (f.d.64), prin ce se combate argumentul recurentului privind lipsa unui înscris în acest sens.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Concomitent, Colegiul accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Colegiul reiterează că art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă stabilește expres termenul de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Respectiv, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de apel privind lipsa temeiurilor de repunere în termen pentru declararea apelului, iar termenul a fost omis din motive imputabile doar apelantului/recurent.

Alte argumente invocate de recurent nu pot fi reținute, deoarece alegațiile esențiale soluționării corecte ale cauzei au fost apreciate în raport cu normele de drept aplicabile speței deduse judecării corelate cu circumstanțele cauzei și suportul probatoriu prezentat în acest sens.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare în termen a drepturilor procedurale.

Dealtfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În virtutea art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Igor Murzac, reprezentat de avocatul Victor Furnică.

Se menține încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Adnad-Tur” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Igor Murzac cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat